

one who offers waters to the manes. -वासः standing or residence in water; सहस्यरात्रीरुदवासतपरा Ku. 5. 26. (-सम्) a house on the borders of a stream or pond. -वासिन a. standing in water; K. 23. -वाह a. bringing water; दिवा चित्र तमः कृण्वन्ति पर्जन्येनोदवाहेन Rv. 1. 38. 9. (-हः) a cloud. -वाहनम् 1 a water-vessel. -2 A cloud. -वावधः a yoke for carrying water. -शरावः a jar filled with water; उदशराव आत्मानवेक्ष्य. -शुद्धः a water-jar. -श्वित् n. [उदकन जलेन श्वयति] butter-milk containing fifty per cent water (i. e. 2 parts of butter-milk and 1 part of water); श्रेयस्तैलं हि पिण्याकाद् घृतं श्रेय उदश्वितः Mb. 12. 167. 35. -स्थानम् 1 a place full of water. -4 residence in water. -स्थाली a kettle, vessel for holding water. -हरणः a vessel for drawing water. -हार a. fetching or carrying water. (-रः) a cloud (water-carrier).

उदन्वत् a. Wavy, watery, abounding in water (Ved.); उदन्वता परिदीया रथेन Rv. 5. 83. 7; Av. 18. 2. 48. m. The ocean; P. VIII. 2. 13. उदन्वानुदधौ च उदन्वच्छन्ना भूः B. R. 1. 8; R. 4. 52, 58, 10. 6; नवैरुदन्वानिव चन्द्रपादैः Ku. 7. 73. उदन्वदम्भः परिवीतमूर्तिः Śi. समाजो नागानां विहरतु महौदन्वति सुखम् Nāg. 5. 26; ते च प्रापुरुदन्वतं बुबुधे चादिपूरुषः R. 10. 6.

उदन्य a. 1 Thirsty. -2 Watery. धारा उदन्या इव Rv. 2. 7. 3. -न्या Thirst; निर्वैर्यतामुदन्याप्रतीकारः Ve. 6; व्यस्यन्नुदन्यां शिशिरैः पयोभिः Bk 3. 40. -Comp. -ज a. Ved. born or living in water. उदन्यजेव जेमना मदेरु Rv. 10. 106. 6.

उदन्याति Den. P. P. VII. 4. 34. 1 To be thirsty. -2 To irrigate. दिशमिव दाहवतीं मरावुदन्यन् Bk. 4. 44.

उदन्यु a. P. III. 2. 170. 1 Thirsty, seeking water; न दिव उत्सा उदन्यवे Rv. 5. 57. 1. -2 Walking in water.

उदक् See under उदञ्च्.

उदन्त a. [उद्गतोऽन्तो यस्य] Reaching to the end or border of anything. -न्तः [उद्गतोऽन्तो निर्णयो यस्मात्] 1 News, intelligence, report, full tidings, account, history; श्रुत्वा रामः प्रियोदन्तनम् R. 12. 66; आत्मोदन्तं कथयिष्यति K. 132; कान्तोदन्तः सुहृदुपगतः संगमात्किञ्चिद्दन्तः Me. 102. -2 A pure and virtuous man (साधु). -3 Supporting oneself by sacrificing for others (वृत्तियाजन्तम्). -4 One who gets a livelihood by a trade, agriculture (वृत्तियोजने); see also (Wilson).

उदन्तकः News, intelligence.

उदन्तिका Satisfaction, satiety.

उदन्य a. Living beyond a limit or boundary.

उदन्य See under उदन्.

उदपास् 4. P. [उद्-अप-अस्] To throw away, give up entirely; ज्ञाने प्रयासमुदपास्य नमन्त एव Bhāg. 10. 14. 3.

उदम्भस् a. Full of water; R. 4. 31.

उदयः, उदयनम् See under उदि.

उदरम् [उद्-ऊ-अप्] 1 The belly; दुष्पूरोदरपूरणाय Bh. 2. 119; cf. कृशोदरी, उदरभरणम्, उदरंभरि &c. -2 The interior or inside of anything, cavity; तडागं Pt. 2. 150; R. 5. 70; U. 2. 16, 4. 29; त्वां कारयामि कमलोदरबन्धनस्थम् Ś. 6. 20; Śānti. 1. 5; Ś. 1. 19; Amaru. 88; जलोदरेभ्यः Mk. 5; Rs. 3. 12; घनानां वारिगर्भोदराणाम् Ś. 7. 7. -3 Enlargement of the abdomen from dropsy or flatulence; तस्य होदरं जज्ञे Ait. Br. -4 Any morbid abdominal affection, such as liver, spleen &c. (said to be of 8 kinds वात°, पित्त°, कफ°, त्रिलिङ्ग° or दूषी°, प्लीहा°, बद्धगुद°, आगन्तुक° and जल°). -5 Slaughter [cf. L. uterus; Zend. udara]. -6 Battle. -Comp. -अग्निः The digestive faculty. -आध्मानः flatulence of the belly. -आमयः disease of the belly, dysentery, diarrhoea. -आमयिन् a. suffering from dysentery. -आवर्तः the navel. -आवेष्टः the tape-worm. -ग्रन्थिः, -गुल्मः disease of the spleen. -त्राणम् 1 a cuirass, armour covering the front of the body. -2 a belly-band. -पिशाच a. [उदरे तत्पूर्तो पिशाच इव] gluttonous, voracious (having a devilish appetite). (-चः) a glutton. -पूरम् ind. till the belly is full; P. III. 4. 31. उदरपूरं भुङ्क्ते Sk. eats his fill. -पोषणम्, -भरणम् feeding the belly, support of life (cf. उदरभरि). -शय a. अधिकरणे शेतेः P. III. 2. 15; sleeping on the face or the belly. (-यः) fetus. -सर्वस्वः a glutton, an epicure (one to whom the belly is all-in-all).

उदरक a. Abdominal.

उदरंभरि a. [उदरं विभर्ति, भृ खि मुम् च P. III. 2. 26] 1 Nourishing one's own belly, selfish. -2 Gluttonous, voracious.

उदरवत्, उदरिक, -ल a. Having a large belly, corpulent, fat.

उदरिन् a. [उदर-इनि] 1 Having a large belly, fat, corpulent; उदरिणी कन्या Mbh. 5. 2. 94. -2 Abdominal. -णी A pregnant woman.

उदर्य a. [उदर-यत्] Belonging to the belly. -र्यम् Contents of the belly; Vāj. 25. 8.

उदराटः A species of worm.

उदरथिः (-थिन्) [उद्-ऊ-थिन् Un. 4. 88] 1 The ocean. -2 The sun.

उदकैः [Said to be fr. ऊच्] 1 (a) End, conclusion; °स्वादुनः कर्मणः Dk. 79; सुखोदकम् K. 328. (b) Result, consequence, future result of an action; उदकैस्तव कल्याणो भविता Nala. 12. 67; किंतु कल्याणोदकं भविष्यति U. 4; प्रयत्नः सफलोदकं एव Māl. 8; Ms. 4. 176, 11. 10, 9. 25, 12. 18; यो लौल्यात्कुरुते कर्म नैवोदकमवेक्षते Pt. 5. 73. -3 Remote consequence, reward. -4 Future time, futurity. -5 Elevation of a building (as a tower). -6 Surpassing, sometimes used as an adjective in this sense; तेन हि उदकैर्गुणेनात्र भवितव्यम् Pratimā 1. -7 N. of a tree